

Rzeszów-Użgorod 2012
Жешув-Ужгород 2012

Rozwój MŚP Rejonu Zakarpackiego w oparciu
o wykorzystanie innowacyjnych, energooszczędnych technologii

Розвиток МСП Закарпатської області на основі використання
інноваційних, енергозберігаючих технологій

Opracowanie w języku polskim

Stowarzyszenie na rzecz Innowacyjności i Transferu Technologii HORYZONTY
ul. Powstańców Warszawy 12, 35-959 Rzeszów
tel. +48 17 8651707

Асоціація інновацій і трансферу технологій «Горизонти»

www.horyzonty.man.rzeszow.pl
horyzonty@man.rzeszow.pl

Opracowanie w języku ukraińskim

Fundacja Rozwoju Współpracy Transgranicznej
ul. Uniwersytecka 21/506, 88017 Użgorod
tel./fax: + 38 0312 642662

Фонд розвитку транскордонного співробітництва „ФРТС”
88017, UKRAINE, Uzhgorod, Universitetskaya str., 21/506

www.ciefco.uzhgorod.ua
ustich@ciefco.uzhgorod.ua

Redakcja: dr hab. inż. Witold Niemiec, prof. PRz, Kazimierz Tuszyński

Tłumaczenia: Oksana Lipitak, Oleg Pilipenko

Zdjęcia: Kazimierz Tuszyński, Anna Ordyna, Andrzej Czech

Projekt graficzny i skład: Unisława Tuszyńska

Druk: Print Terminal

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2012 r.

Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Проект фінансується програмою польського співробітництва з розвитку Міністерства закордонних справ Республіки Польща у 2012 р.

Публікація висловлює виключно думку автора та не може сприйматися, як офіційне становище Міністерства закордонних справ Республіки Польща.

polska pomoc

польська допомога

Realizatorzy pragną podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do realizacji naszego projektu, a w szczególności gospodarzom wizytowanych obiektów:

panu **Kazimierzowi Zającowi**
Dyrektorowi Elektronicznego Zakładu „Innowacyjno-
Wdrożeniowego „HYBRES” Sp. z o.o.,

panu **dr Eugeniuszowi Bernatowi**
z Zakładu Mięsnego „Smak-Górno” Sp. z o.o.,

panu **dr inż. Janowi Pąprowiczowi**
z Podkarpackiego Centrum Produkcyjno-
Wdrożeniowego „EKO KARPATY”

panu **Wojciechowi Kubickiemu**
dyrektorowi firmy PAK-HURT Sp. z o.o.,

panu **dr Andrzejowi Czechowi**
twórcy i właścicielowi Rancza ECO-FRONTIERS,

panu **dr Wasylowi Ustychowi**
dyrektorowi generalnemu Grupy FACTOR,

panu **Ivanowi Pogorilakowi**
właścicielowi Restauracji Kantina,

panu **Władysławowi Pogorilakowi**
właścicielowi „Myśliwskiej Sadyby”,

panu **Aslanowi Gaszimowowi**
z „IZA-B.A.T.E.” Kombinatu szklarniowo-warzywnego,

panu **Gyorgy Paraszkwowi**
właścicielowi winnicy BENE,

panu **Serhiyowi Paskalowi**
dyrektorowi “Solar Karpathy”,

panu **Iwanowi Mazarowi**
z Hotelu Anita,

panu **Wasylowi Fokinowi**
z hurtowni Zabawek „Baby-Favorite”,

pani **Olenie Shlahta**
z Domu Handlowego Ukraina.

Виконавці проекту висловлюють щирі вдячність всім, хто зробив внесок у реалізацію цього проекту, зокрема, господарям відвідуваних підприємств:

Пану **Казимиру Зайцеві**
Директору Електронного Інноваційно-
Впроваджувального Закладу «ГИБРЕС» ТОВ

Пану **д-ру Євгенію Бернату**
з м'ясокомбінату «Смак-Гурно» ТОВ

Пану **д-ру Яну Панпровичу**
з Підкарпатського Продукційно –
Впроваджувального Центру «ЕКО КАРПАТИ»

Пану **Войцеху Кубіцкому**
Директору ПАК-ГУРТ ТОВ

Пану **д-ру Анджею Чехові**
власнику ранчо ECO - FRONTIERS

Пану **д-ру Василю Устичу**
Генеральному Директору групи Фактор

Пану **Івану Погоріляку**
власнику ресторану «Кантіна»

Пану **Владиславу Погоріляку**
власнику комплексу «Мисливська Садиба»

Пану **Асламу Гашимову**
власнику тепличного комбінату «ІЗА-В.А.Т.Е.»

Пану **Георгію Парашку**
власнику виноградника BENE

Пану **Сергію Паскалю**
директору «Соляр Карпати»

Пану **Івану Мазару**
з Мотелю «У Аніти»

Пану **Василю Фокіну**
з гуртовні іграшок «Baby-Фаворит»

Пані **Олені Шляхті**
Універмаг «Україна»

WSTĘP

Mamy przyjemność zaprezentować Państwu opracowanie, które powstało w wyniku realizacji Projektu „Rozwój MŚP Rejonu Zakarpackiego w oparciu o wykorzystanie innowacyjnych, energooszczędnych technologii” współfinansowanego w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2012 r.

Opracowanie składa się z czterech części. Pierwsza część opisuje cele i działania w projekcie. Druga część zawiera opis sytuacji MŚP na Zakarpaciu oraz porównanie regionów Podkarpackiego z Zakarpackim. W trzeciej części zamieszczono wybrane streszczenia wystąpień, które były prezentowane na seminariach i konferencjach mających miejsce w trakcie trwania projektu.

W czwartej części ujęte zostały opisy wizytowanych przedsiębiorstw, które odniosły sukces na terenie Podkarpacia w Polsce oraz przedsiębiorstw, które wymagają wsparcia z Obwodu Zakarpackiego na Ukrainie. Uzupełnieniem są opisy ciekawych przykładów projektów zrealizowanych na terenie Podkarpacia, które mogą być inspiracją dla projektów na Zakarpaciu. Dla dwóch wybranych przedsiębiorstw z Zakarpacia eksperci Polscy opracowali koncepcje wsparcia zawierające rekomendacje dla dalszego rozwoju firm.

Koordinator projektu

Kazimierz Tuszyński
Prezes Stowarzyszenia na rzecz Innowacyjności
i Transferu Technologii „Horyzonty”

ПЕРЕДМОВА

Пропонуємо Вам ознайомитися з новим виданням, яке є результатом проекту «Розвиток МСП в Закарпатській області на основі використання інноваційних, енергозберігаючих технологій», співфінансованого в рамках Програми польського співробітництва з метою розвитку Міністерства закордонних справ РП у 2012 р.

Видання складається з чотирьох частин. У першій частині описуються цілі та заходи проекту. Друга частина описує ситуацію МСП на Закарпатті та порівняння регіонів Підкарпатського з Закарпатським. Третій розділ містить вибрані анотації виступів, які були представлені на семінарах та конференціях під час реалізації проекту.

У четвертій частині включені описи відвідуваних підприємств, які досягли успіху в Підкарпатському воєводстві в Польщі та підприємств, яким потрібна підтримка з Закарпатської області на Україні. Доповненням є описи цікавих прикладів проектів, здійснюваних на території Підкарпатського воєводства, які можуть бути джерелом натхнення для проектів на Закарпатті. Для двох вибраних підприємств на Закарпатті експерти з Польщі розробили концепції підтримки, які містять рекомендації для подальшого розвитку підприємств.

Координатор проекту

Казімеж Тушиньскі
Голова Товариства Інновацій
та Трансферу Технологій «Horyzonty»

SPIS TREŚCI

Cele i działania w projekcie	9
Streszczenia Referatów	11
Koncepcja systemu wsparcia MŚP	17
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa na Zakarpaciu	21
Opisy wizytowanych miejsc na polskim Podkarpaciu i ukraińskim Zakarpaciu	25
Realizatorzy projektu	42

ЗМІСТ

Мета та заходи в рамках проекту	9
Тези рефератів	11
Малі та середні підприємства на Закарпатті	21
Концепція системи підтримки МСП	17
Описи відвідуваних місць на польському Прикарпатті та українському Закарпатті	25
Виконавці проекту	42

Титул проекту:

„Rozwój MŚP Rejonu Zakarpackiego w oparciu o wykorzystanie innowacyjnych, energooszczędnych technologii”

Назва проекту:

«Розвиток МСП Закарпатської області на основі використання інноваційних, енергозберігаючих технологій»

Cel ogólny projektu:

Wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego Rejonu Zakarpackiego w obszarze funkcjonowania MŚP,

Cele bezpośrednie:

- przekazanie wiedzy i doświadczeń województwa podkarpackiego w obszarze funkcjonowania organizacji wspierania MŚP,
- zapoznanie z technologiami z dziedziny energooszczędności i energii odnawialnych odpowiednimi dla MŚP.

Цілі проекту:

Підтримка соціально-економічного розвитку Закарпатської області у сфері функціонування МСП

Прямі завдання:

- передача знань та досвіду Підкарпатського воєводства в сфері функціонування організацій підтримки МСП
- ознайомлення з технологіями з галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії відповідними для малих та середніх підприємств

Działania w projekcie:

- Konferencja prasowo-informacyjna na Ukrainie – maj 2012
- Wizyty studialne i panel dyskusyjny w Polsce – czerwiec 2012
- Przygotowanie założeń koncepcyjnych systemu wsparcia MŚP Rejonu Zakarpackiego – lipiec-sierpień 2012
- Wizyty studialne i seminarium na Ukrainie – wrzesień 2012
- Panele eksperckie – doradztwo dla organizacji wsparcia MŚP – listopad 2012

Заходи проекту:

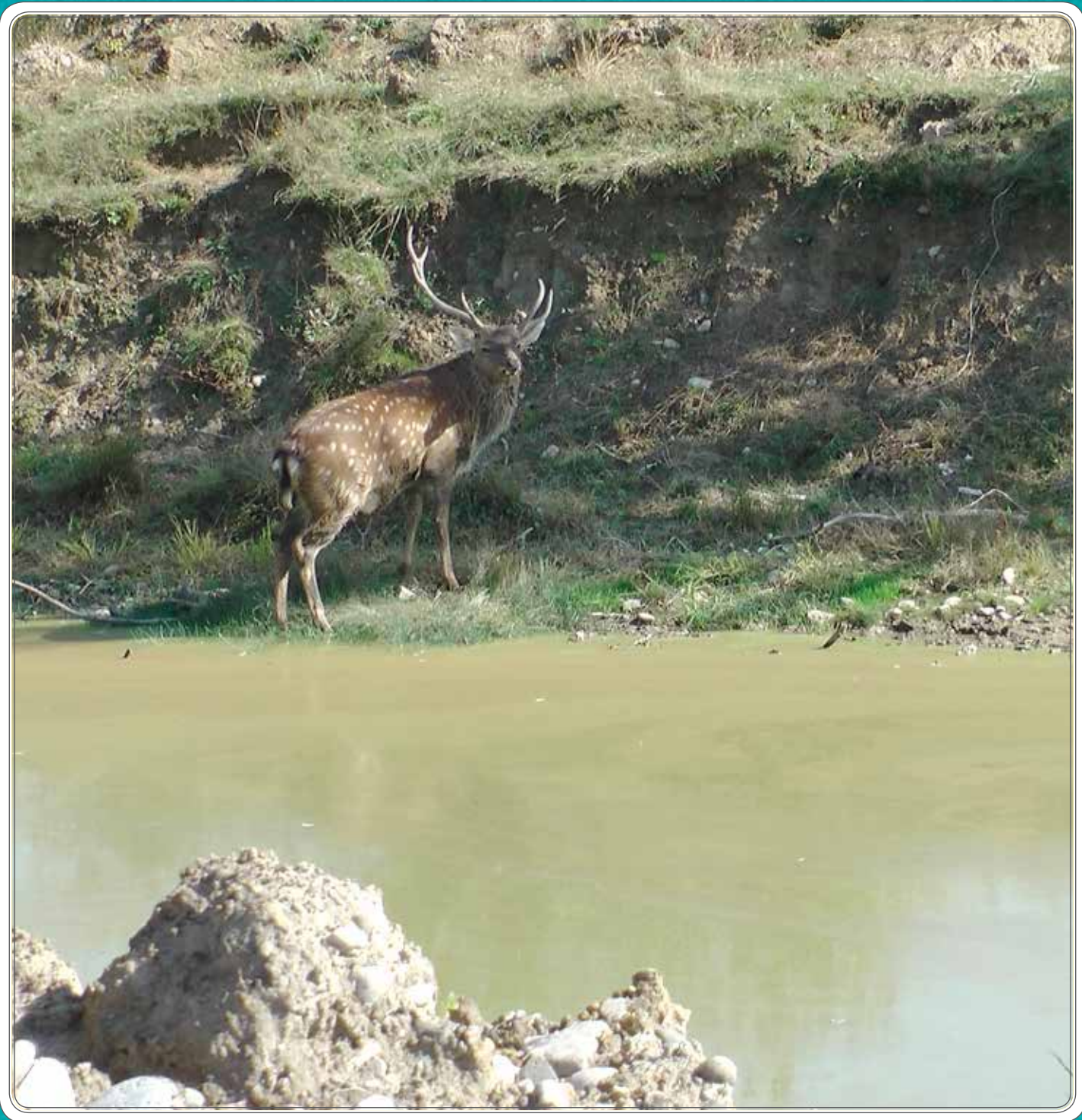
- Прес-конференція інформаційного характеру – травень 2012, Україна
- Навчальні візити та дискусійна панель – червень 2012, Польща
- Підготовка концепційної основи системи підтримки МСП Закарпатської області – липень-серпень 2012
- Навчальні візити та семінари – вересень 2012, Україна
- Експертна панель - поради для організацій підтримки МСП - листопад 2012, Україна

Realizatorami projektu są:

- Stowarzyszenie na Rzecz Innowacyjności i Transferu Technologii „Horyzonty” - Rzeszów
- Fundacja Rozwoju Współpracy Transgranicznej

Виконавці проекту:

- Асоціація інновацій і трансферу технологій «Горизонти» - Жешув
- Фонд розвитку транскордонного співробітництва „ФРТС” - Ужгород

STRESZCZENIA REFERATÓW
ТЕЗИ РЕФЕРАТІВ

Papp Vasyl
Zastępca Naczelnika Wydziału Gospodarki
Zakarpaciej Obwodowej Administracji
Państwowej

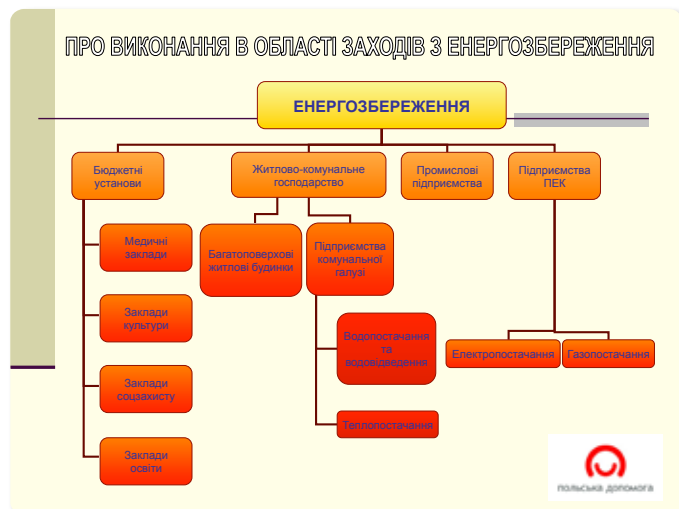
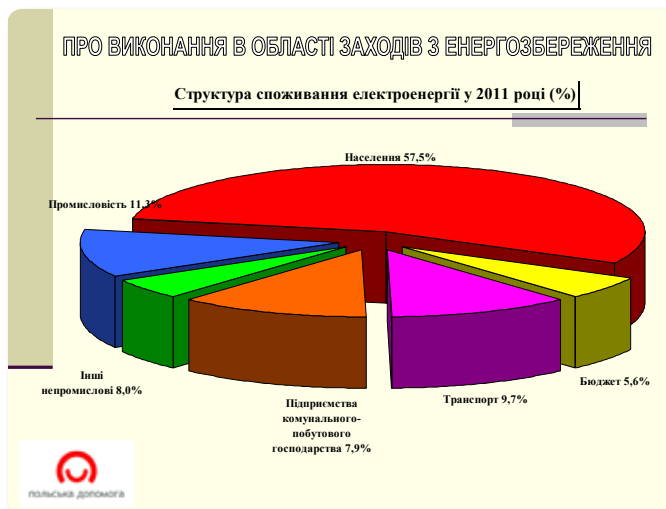
к.е.н. Папп Василь
заступник начальника головного управлін-
ня економіки Закарпатської ОДА

Закарпатська обласна державна адміністрація

**Альтернативні джерела енергії
Закарпаття та перспективи використання.**

Енергозбереження

Ужгород 2012

dr inż. Mariusz Szewczyk
Politechnika Rzeszowska
Katedra Termodynamiki

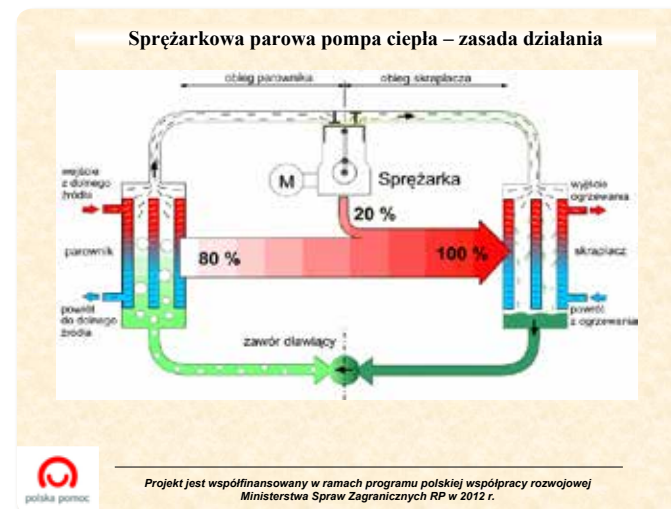
д-р інж. Маріуш Шевчик
Жешувський політехнічний університет,
Кафедра Термодинаміки.

**Systemy odnawialnych źródeł energii
funkcjonujące w MŚP w woj. Podkarpackim**

dr inż. Mariusz Szewczyk
Politechnika Rzeszowska

27- 09 - 2012 r. - Uzhgorod

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2012 r.

Gazowa absorpcyjna pompa ciepła - GAHP

The diagram shows a gas absorption cycle with an absorber (absorbent) at the top, a generator (generator) on the right, a condenser (skraplacz) at the bottom, and an evaporator (parownik) on the left. The condenser is connected to a boiler (kocioł) which provides heat to a space (ogrzewanie). The evaporator is connected to a cold source (powietrze z otoczenia) and provides heat to a space (ogrzewanie). The cycle is driven by a motor (M). Efficiency values are indicated: 80% for the condenser and 100% for the evaporator.

W absorpcyjnej pompie ciepła w celu polepszenia wskaźników jakości pracy stosowane są dodatkowe wymienniki regeneracyjne pozwalające na podgrzanie wstępne roztworu bogatego oraz przechłodzenie czynnika roboczego przed odparowaniem.

Po prawej - schemat parowej absorpcyjnej pompy ciepła z wymiennikami regeneracyjnymi i dogrzewem wody grzewczej w wamniku; na górze schemat grzewczej GAHP z powietrznym źródłem dolnym.

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2012 r.

GAPC – połączenie zalet, eliminacja wad

Gas absorption heat pumps + ground, water and air renewable energy sources
GAHP (Gas Absorption Heat Pump)

The perfect blend of the two most common heating technologies

ADVANTAGES	CONDENSING BOILER	ELECTRIC HEAT PUMP
CONDENSING BOILER	<ul style="list-style-type: none"> • Natural gas fired • 90% efficiency • Only 1/10 of electricity consumption in comparison to electrical heat pumps 	<ul style="list-style-type: none"> • Use of renewable sources energy with efficiency over 100% (Green electric value) • Cooling mode also available
MINUS	<ul style="list-style-type: none"> • No use of renewable energy • Efficiency lower than 100% (Green electric value) 	<ul style="list-style-type: none"> • High electrical demand • Borehole length double than GAHP • Use of HFC fluids harmful for the environment

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2012 r.

dr inż. Robert Smusz
Politechnika Rzeszowska
Katedra Termodynamiki

д-р інж. Роберт Смуш
Жешувський політехнічний університет
Кафедра Термодинаміки

Robert Bury
Stowarzyszenie
„Horyzonty”

Роберт Бури
Асоціація
«Горизонти»

Kazimierz Tuszyński
Prezes Stowarzyszenia
„Horyzonty”

мгр. інж. Каземіж Тушинський
Президент Асоціації
«Горизонти»

Dr inż. Robert Smusz
Politechnika Rzeszowska im. I. Łukasiewicza

MOŻLIWOŚĆ STOSOWANIA TECHNOLOGII ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII W MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTWACH

08.06.2012 UZGOROD

Wykorzystanie pomp ciepłych

Opłone źródła ciepła dla budynków

Wodne źródła ciepła - wykorzystanie energii cieplnej z powierzchni wody (rzeki, jeziora, jezioro sztuczne) lub z wody gruntnej (kolejny rodzaj pompy ciepłej). W tym przypadku ciepło jest pobierane z wody, która ma stałą temperaturę 10°C. Woda jest pompowana do budynku, gdzie oddaje ciepło, a następnie wraca do źródła.

Wodne źródła ciepła - wykorzystanie energii cieplnej z wody gruntnej. W tym przypadku ciepło jest pobierane z wody, która ma stałą temperaturę 10°C. Woda jest pompowana do budynku, gdzie oddaje ciepło, a następnie wraca do źródła.

Wodne źródła ciepła - wykorzystanie energii cieplnej z wody gruntnej. W tym przypadku ciepło jest pobierane z wody, która ma stałą temperaturę 10°C. Woda jest pompowana do budynku, gdzie oddaje ciepło, a następnie wraca do źródła.

Wykorzystanie biomasy

Typowy skład biomasy pochodzenia roślinnego można opisać wzorem $CH_{1,45}O_{0,6}$

Typowy skład węgla kamiennego można opisać wzorem $CH_{0,8}O_{0,08}$

Konsekwencją różnych udziałów węgla, wodoru i tlenu jest niemal **dwukrotnie niższa wartość opałowa biomasy** w stosunku do **węgla kamiennego**. W uproszczeniu można przyjąć, że 1 tona węgla odpowiada 2 tonom suchej biomasy.

Przykłady

Sanatorium „Zimowit”

Kotłownia

Kompleks budynków sanatorium „Zimowit”

Innowacyjne projekty turystyczne

Robert Bury, Kazimierz Tuszyński

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2012 r.

KICZERA SKI.PL

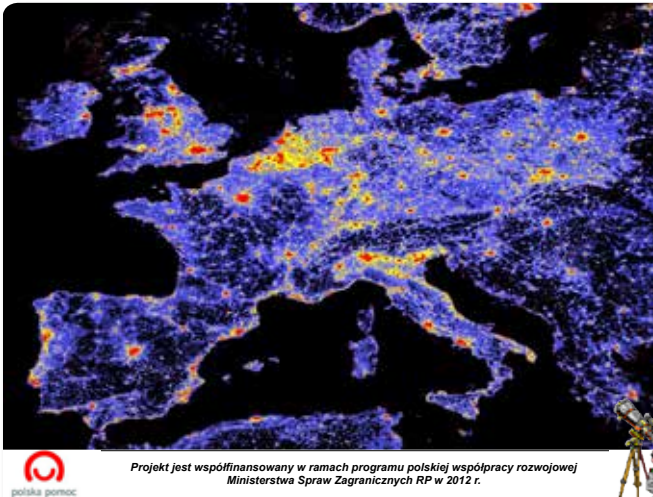
- 1 Główna - 1000m Średnia
- 2 Pod wyciągiem - 1000m Trudna
- 3 Okrężna - 1200m Łatwa
- 4 Wyciąg dla początkujących
- 5 Trasa biegowa - Skitourowa
- 6 Snowpark
- 7 4 różne trasy rowerowe "Downhill"
- 8 Wyciąg na sezon 2012/2013

Przykłady

- Turystyka aktywna
 - Kompleks wypoczynkowy Puławy Górne
- Turystyka kulturowa
 - Galiczyński Rynek w Sanoku
 - Karpacka Troja - Trzcinnica koło Jasła
- Turystyka astronomiczna
 - Jasło - I Liceum Ogólnokształcące
 - Wiśniowa- Obserwatorium Astronomiczne Lubomir
 - Kolonica- Stowacja
- Turystyka dziedzictwa przemysłowego
 - Centrum Dziedzictwa Szkła
- Turystyka przyrodnicza - Ranczo Eco-frontiers

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2012 r.

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2012 r.

Podkarpacie Підкарпаття

- Wizytowane miejsca
Місця здійснення візитів
- Проекти для підприємців

Instytucje wsparcia MŚP-
Структура інституцій підтримки МСБ:

- Instytucje finansowe
- FI – Фінансові інституції
- Parki technologiczne
- TP – Технологічні парки
- Inkubatory
- I – Інкубатори
- Centra transferu technologii
- ЦТТ – Центри трансферу технологій
- Centra naukowo-doradcze
- НД – Навчально-дорадчі центри

КОНСЕРСЈА SYSTEMU WSPARCIA MŚP
КОНЦЕПЦІЯ СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ МСП

Kazimierz Tuszyński
 Anna Ordyna
 Stowarzyszenie „Horyzonty”
 Str 18 miało być dodane do slajdu niebieskiego „Strefy ekonomiczne” na slajdach niebieskich niepełne logo niewidoczne Stowarzyszenia

Kazimierz Tuszyński
 Prezes Stowarzyszenia „Horyzonty”

Funkcjonowanie instytucji wspierających MŚP na Podkarpatcu

Kazimierz Tuszyński
 Anna Ordyna
 Stowarzyszenie „Horyzonty”

08.06.2012 r. Użgorod

Regionalny System Wsparcia MŚP

- Elementy składowe RSW
- Możliwości pozyskania funduszy
- Miejsce RSW w strategiach rozwoju

Regionalny System Wsparcia MŚP

- Grupa strategiczna
- Centra Wsparcia Biznesu
- Inkubatory przedsiębiorczości
- Parki technologiczne
- Centra postępu/Klaster
- Fundusze/formy finansowania

Система Підтримки МСП

стратегічна група
 підтримки підприємництва
 центри підприємництва
 технологічні парки
 прогресу / кластери
 форми фінансування

WSPARCIE MŚP

WSPARCIE INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU

FINANSOWE

- ✓ Fundusze pożyczkowe
- ✓ Fundusze gwarancyjne
- ✓ Fundusze załączkowe

Wsparcie finansowe inwestycji do 70%

SPECJALIZOWANE

programy wsparcia prac rozwojowych, badawczych, patentów

MAPA WOJEWÓDZTWA PODKARPACIEGO

Legenda:

- Wsparcie Kapitałowe
- ▲ Inkubatory Przedsiębiorczości
- Agencje Rozwoju Regionalnego
- ◆ SSE (Specjalne Strefy Ekonomiczne)
- RIF - Regionalna Instytucja Finansująca

to musimy wyjaśnić

Dec

PARP

ARIMR
 Dla regionów wojew. podkarpaciego

Departamenty w Urzędzie Marszałkowskim

PO Innowacyjna Gospodarka

SPO WKP

Phare 2000
 Phare 2001
 Phare 2002
 Phare 2003

RPO WP 2007-2013

ZPORR 2004 - 2006

RIF – Regionalne Instytucje Finansujące

Instytucje Otoczenia Biznesu

Przedsiębiorcy

Zakarpacie i Podkarpacie w liczbach Закарпаття та Підкарпаття у цифрах

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ		WOJEWÓDZTWO PODKARPACIE	
Площа	12 777 км²	Powierzchnia	17 845 км²
Столиця: Ужгород	116,25 км²	Stolica: Rzeszów	116,36 км²
Головні міста:		Główne miasta:	
Мукачеве	82,34 км²	Przemyśl	46,18 км²
Берегове	27,23 км²	Stalowa Wola	82,52 км²
Хуст	32,34 км²	Mielec	46,89 км²
Населення	1 254 614	Ludność	2 128 687
Густота населення 1 км²	97,7	Gęstość zaludnienia na 1 км²	119
Міське	464 208	Ludność miejska	880 736
Сільське	790 406	Ludność wiejska	1 247 951
ВВП на особу в UAH	10 081	PKD per capita w PLN	24 405
Чисельність зайнятих	522 700	Liczba zatrudnionych	869 000
Розподіл зайнятих:		Struktura zatrudnienia wg sektorów:	
Промисловість	24,8%	Przemysł	25%
Торгівля	17,4%	Handel	18%
Сільське господарство, лісове господарство і рибництво	8,7%	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	33%
Інші послуги	49,1%	Pozostałe	24%
Рівень безробіття	1,7%	Stopa bezrobocia	15,3%
Кількість студентів	13 004	Liczba studentów	96 000

Źródło: Urząd Statystyczny w Rzeszowie, 2011r.
 Główny Urząd Statystyczny Obwodu Zakarpaciego, 2011r.

Закарпатіє

Закарпаття

- Визитоване місце
Місця здійснення візитів
- Проекти для підприємців

Інституції wsparcia МСП:
Структура інституцій підтримки МСБ:

Інституції finansowe
ФІ – Фінансові інституції
Parki technologiczne
ТП – Технологічні парки
Інкубатори
І – Інкубатори
Centra transferu technologii
ЦТТ – Центри трансферу технології
Centra naukowo-doradcze
НД – Навчально-дорадчі центри

Sytuacja МСП na Zakarpaciu

W regionie Zakarpackim w 2011 r. zarejestrowano ponad 65 tys. przedsiębiorstw z czego 108 tys. stanowiły małe przedsiębiorstwa łącznie z rolnikami i osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą. Najwięcej przedsiębiorców w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców jest w miastach Uzhgorod -190, Beregowo - 106, Hust - 94, Mukaczewo - 89. Sprzedaż ogółem to ponad 30 miliardów UAH. Udział МСП w ogólnej sprzedaży firm Zakarpacia stanowi 24,3%. Podatki odprowadzane do budżetu to 268,8 mln UAH co stanowi 21,4% przychodów budżetowych. Na Zakarpaciu funkcjonują sektorowe regionalne rady przedsiębiorców, które przedkładają do władz propozycje i postulaty.

Główne problemy МСП zdefiniowane w regionie:

- niestabilność i nieprzewidywalność zmian w systemie podatkowym,
- brak działalności publicznej w przygotowaniu aktów legislacyjnych,
- brak zasobów finansowych na akcje kredytowe,
- duży poziom monopolizacji w niektórych branżach,
- zróżnicowanie rozwoju w regionie (dobry rozwój głównie w miastach),
- dużo niższy poziom płac w МСП,
- niski poziom wykształcenia zawodowego przedsiębiorców,
- niewystarczający system edukacji w sferze biznesu,
- niedostateczny rozwój infrastruktury wsparcia biznesu.

Положення МСП на Закарпатті

На Закарпатті в 2011 р. зареєстровано більш ніж 65 тис. підприємств, з яких 108 тис. становили малі підприємства разом з фермерами та фізичними особами-підприємцями. Найбільша кількість підприємств на 10 тис. осіб зосереджується в містах: Ужгород -190, Берегове - 106, Хуст - 94, Мукачеве - 89. Загальний обсяг продажу становить більше 30 млрд. грн. Частка МСП у загальному обсязі продажів підприємств Закарпаття становить 24,3%. Податки, які сплачуються до бюджету - 268,8 млн. грн, що становить 21,4% доходів бюджету. На Закарпатті функціонують секторні регіональні ради підприємств, які представляють пропозиції та вимоги до органів влади.

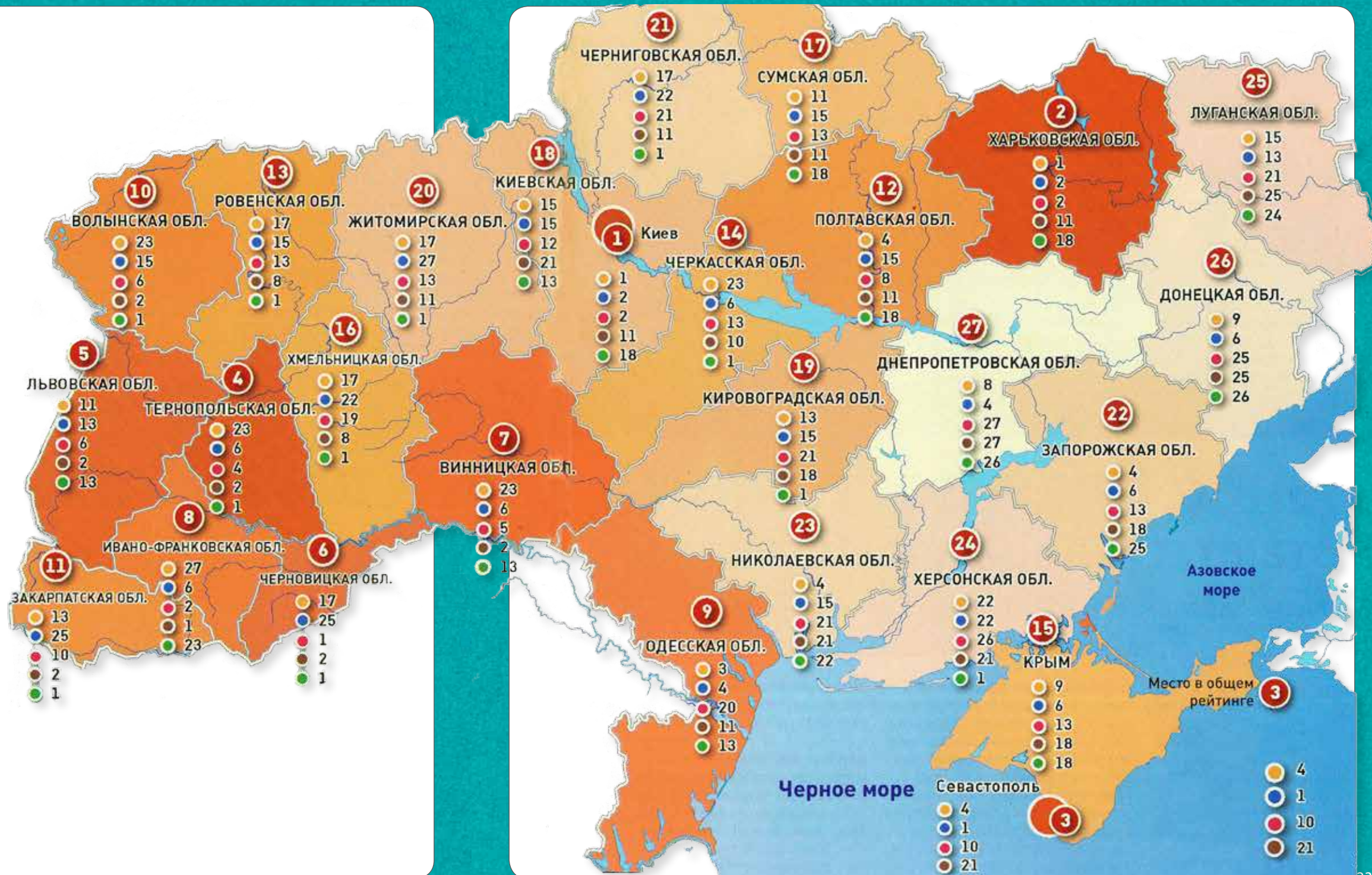
Основні проблеми МСП в регіоні:

- нестабільність та непередбачуваність змін у податковій системі,
- відсутність громадської діяльності в підготовці законодавчих актів,
- відсутність фінансових ресурсів на кредитні акції,
- високий рівень монополізації у деяких галузях,
- різноманітність розвитку в регіоні (в основному гарний розвиток в містах),
- низький рівень заробітної плати в малих і середніх підприємствах,
- низький рівень освіти підприємців,
- недостатня система освіти в сфері бізнесу,
- недостатній розвиток інфраструктури підтримки бізнесу.

Ranking regionów Ukrainy wg jakości życia

Рейтингу регіонів України
за якістю життя

- Dobrobyt
Благосостояние
- Edukacja
Образование
- Ochrona Zdrowia
Здравоохранение
- Komfort i bezpieczeństwo
Комфорт и безопасность
- Ekologia
Экология

źródło:
Weekly.UA nr 34 (77)09-15.09.2011 str. 14-15. Autor: Oles Gnativ

OPIS WIZYTOWANYCH MIEJSC
NA POLSKIM PODKARPACIU
I UKRAIŃSKIM ZAKARPACIU
ОПИСИ ВІДВІДУВАНИХ МІСЦЬ
НА ПОЛЬСЬКОМУ ПІДКАРПАТТІ
ТА УКРАЇНСЬКОМУ ЗАКАРПАТТІ

ПАК-НУРТ SP. Z O.O.

Otoczenie społeczno-ekonomiczne:

Firma Pak-Hurt istnieje od 1990 roku. Podstawową działalnością firmy jest produkcja szerokiej gamy opakowań foliowych z nadrukiem na indywidualne zamówienie klienta (ok. 300 do 400 ton różnorodnych opakowań foliowych miesięcznie). Firma zatrudnia ponad 70 pracowników, dysponuje rozbudowanym i nowoczesnym parkiem maszynowym pozwalającym na ciągłe poszerzanie produkowanego oferowanego asortymentu wyrobów. Ostatni projekt inwestycyjny dofinansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego to zakup wyciarki i bobiniarki do cięcia wzdłużnego.

Cel projektu:

Rozpoczęcie produkcji nowej, 3-warstwowej folii biodegradowalnej i 3-krotny wzrost produkcji folii.

Rezultaty techniczne i ekonomiczne:

Ograniczenie ilości zanieczyszczeń, zwłaszcza odpadów przedostających się do środowiska, poprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego, a także związanego z zagrożeniami naturalnymi i technologicznymi.

ПАК-НУРТ Sp. z o.o.
35-082 Rzeszów, ul. Połonińska 12
tel.: +48 17 850 57 57
fax: +48 17 850 57 67

handlowy@pakhurt.pl
www.pakhurt.pl

ПАК-ГУРТ ТОВ

Соціально-економічне оточення:

Фірма Пак-Гурт існує з 1990 року. Основною діяльністю фірми являється виробництво широкого асортименту упаковок з друком на індивідуальне замовлення (300 - 400 тонн різних пластикових упаковок на місяць). На фабриці працює понад 70 робітників. Фірма має розгалужений і сучасний технічний парк, що дозволяє постійно розширювати виробництво асортименту. Останній інвестиційний проект, дофінансований з Регіональної Оперативної Програми це покупка екструдера і котушки для повздовжньої різки.

Мета проекту:

Початок виробництва нової, 3-шарової біорозкладної плівки та збільшення в 3 рази виробництва плівки.

Технічні та економічні результати:

Зниження кількості забруднення, особливо відходів в навколишнє середовище, поліпшення протиповіневої безпеки, а також пов'язаної з природними та техногенними загрозами

ПАК-ГУРТ ТОВ
35-082 Жешув, вул. Полонинська 12
тел.: +48 17 850 57 57
факс: +48 17 850 57 67

ЕКО НУВРЕС SP. Z O.O.

Otoczenie społeczno-ekonomiczne:

Firma Eko-Hybres powstała w 2007 roku w Rogoźnicy pod Rzeszowem na terenie Podkarpackiego Parku Naukowo – Technologicznego. Firma prowadziła działalność doświadczalną w zakresie odzysku metali i energii głównie z odpadów elektrycznych i elektronicznych. Firma oferuje kompleksową obsługę w zakresie gospodarowania odpadami zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz wielu innych odpadów.

Cel projektu:

Skuteczne i bezpieczne dla środowiska likwidowanie zagrożenie związanych ze użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, co umożliwiła w trakcie działalności badawczej opracowana technologia.

Rezultaty techniczne i ekonomiczne:

Firma jako jedyny zakład przetwarzania posiadamy własne szeroko rozbudowane laboratorium badawczo-rozwojowe, co pozwala wprowadzać nowe technologiczne rozwiązania do recyklingu i przetworzenia odpadów trudnych i do tej pory niemożliwych do odzyskania. Zajmuje się utylizacją odpadów elektrycznych w temperaturze plazmy i odzyskiem metali.

ЕКО НУВРЕС Sp. z o.o.
36-060 Глогув Млп., Rogoźnica 302
tel.: 17 77 34 630
biuro@ekohybres.pl
www.ekohybres.pl

ЕКО ГИБРЕС

Соціально-економічне оточення:

Фірма Еко-Гибрес була заснована в 2007 році в Рогозьниці біля Жешува на території Підкарпатського науково-технологічного парку. Компанія здійснює дослідницьку діяльність в галузі рекуперації металу і енергії, в основному від електричних і електронних відходів. Фірма пропонує комплексні послуги з управління відходами використаного електричного та електронного устаткування та інших відходів.

Мета проекту:

Ефективне і екологічно безпечне для середовища усунення загроз, пов'язаних з відходами електричного та електронного устаткування, на що дозволила в ході дослідницької діяльності розроблена технологія.

Технічні та економічні результати:

Фірма - єдине переробне підприємство має власні широко розбудовані дослідні та розвіткові лабораторії, що дозволяє впроваджувати нові технологічні рішення по утилізації відходів та переробки важких відходів, і до цієї пори неможливих до відновлення. Займається утилізацією електронних відходів в температурі плазми та відновлення металів.

ЕКО ГИБРЕС
36-060 Глогув Млп., Rogoźnica 302
tel.: 17 77 34 630
biuro@ekohybres.pl
www.ekohybres.pl

ZAKŁAD MIĘSNY „SMAK-GÓRNO” SP. Z O.O.

Otoczenie społeczno-ekonomiczne:

Zakład uboju trzody chlewnej i produkcji wyrobów wędliniarskich w Górnice, 30 km od Rzeszowa w miejscowości liczącej 1700 mieszkańców, zatrudniającej 250 osób.

Cel projektu:

Wykorzystanie energii słonecznej w celu zmniejszenia kosztów ogrzewania ciepłej wody użytkowej oraz wykorzystanie biomasy i odpadów rzeźnianych do nawożenia plantacji wierzby energetycznej. Istotną przesłanką jest również ochrona środowiska naturalnego.

Elementy składowe projektu:

Plantacja wierzby energetycznej obejmująca 10 ha, zasilanej odpadami rzeźnianymi. Kociołownia opalana mieszaniną miazgi węglowej i biomasy. W skład instalacji solarnej wchodzi kilkadziesiąt kolektorów słonecznych (płaskich, cieczowych), wykorzystywanych do podgrzewania ciepłej wody użytkowej w zakładzie.

Rezultaty techniczne i ekonomiczne:

Instalacja osiąga zakładaną sprawność oraz inne parametry techniczne. Instalacja spełnia zakładane efekty ekologiczne.

Zakład Mięsny „SMAK-GÓRNO” Sp. z o.o.
36-051 Górno, Górno 104,
tel.: (0-17) 772 88 10
fax: (0-17) 772 88 10
gorno@smakeko.pl
www.smakeko.pl

М'ЯСОКОМБІНАТ «СМАК-ГУРНО» ТОВ

Суспільно-економічне оточення:

Підприємство по забою свиней та виробництві готової м'ясної продукції в місцевості Гурно, що налічує 1700 мешканців, 30 км від Жешува, надає 250 робочих місць.

Мета проекту:

Використання сонячної енергії з метою зменшення витрат на обігрівання теплої споживчої води, а також використання біомаси та відходів з підприємства для удобрення плантацій енергетичної верби. Важливою передумовою є також захист навколишнього середовища.

Складові елементи проекту:

Плантація енергетичної верби площею 10 га, удобрена відходами з підприємства. Котельня опалювана сумішшю дрібного вугілля та біомаси. До складу солярної установки входить декілька десятків сонячних колекторів (плоских, рідких), що використовуються для підігрівання теплої споживчої води на підприємстві.

Технічні та економічні результати:

Інсталяція досягає необхідну ефективність та відповідає всім технічним критеріям, забезпечує очікувані екологічні ефекти.

М'ясокомбінат «СМАК-ГУРНО» ТОВ
36-051 Гурно, Гурно 104,
тел.: (0-17) 772 88 10
факс: (0-17) 772 88 10
gorno@smakeko.pl
www.smakeko.pl

„ЕКОКАРПАТУ”

Otoczenie społeczno-ekonomiczne:

Podkarpackie Centrum Produkcyjno Wdrożeniowe EKO-KARPATY jest największym krajowym producentem włókien filtracyjnych, filtrów AGD (filtry do odkurzaczy, okapów kuchennych, kawiarek, lodówek i oczyszczaczy powietrza), prefiltrów samochodowych, włóknin i filtrów z węglem aktywnym. Produkuje stanowiskowe i filtry do wentylacji i klimatyzacji, włókniny ściernie, olejochłonne, tkaniny techniczne, worki filtracyjne, plandeki oraz rury i wyroby chromoniklowe, wyroby dla rolnictwa (kojce, pańniki, ogrodzenia, przegrody stanowiskowe i inne), chłodnie samochodowe, remonty samochodów, silników i regeneracja podzespołów, kasacja samochodów i recykling odpadów.

PCPW EKO-KARPATY zrealizowała ponad 60 projektów badawczych, 14 projektów unijnych, uruchomiła ponad 300 nowych wyrobów. W ostatnim okresie największym osiągnięciem jest: „Uruchomienie innowacyjnej, pierwszej w Polsce produkcji nanomateriałów włókienniczych”. Są to materiały własnościach antybakteryjnych, antygrzybiczych, antyzapachowych. Zabijają bakterie, wirusy, grzyby i inne mikroorganizmy biologiczne działające szkodliwie na człowieka.

Cel projektu:

Wytworzenie nowych produktów o unikalnych właściwościach filtracyjnych antyalergicznym i zdrowotnych.

Rezultaty techniczne i ekonomiczne:

Uruchomienie produkcji pod własną marką filtrów samochodowych BJP FILTER oraz innych filtrów i nanomateriałów o niespotykanych właściwościach fizykochemicznych i biologicznych. EKO-KARPATY otrzymała ponad 40 różnego rodzaju nagród i 2 nagrody Ministra, Gospodarczej INNOVATICA 2010, Regionalny Lider Innowacji 2010 i 2009, wyróżnienie Krajowy Lider Innowacji 2009, Lider Województwa Podkarpackiego.

Podkarpackie Centrum Produkcyjno Wdrożeniowe „EkoKarpaty”
dr inż. Jan Paprowicz Zakład Technitex
36-060 Głogów Młp, ul. Fabryczna 10
tel.: (17) 85 17 811
technitex@ekokarpaty.pl
www.ekokarpaty.pl

«ЕКОКАРПАТИ»

Соціально-економічне оточення:

ЕКО-КАРПАТИ - Підкарпатський виробничо-впроваджувальний центр є інноваційним, найбільшим вітчизняним виробником фільтраційних волокон, фільтрів для пілососів, кухонних витяжок, кавоварок, холодильників, очищувачів повітря, префільтрів до транспортних засобів, волокон та фільтрів з активованим вугіллям. Виробляє волокна і фільтри для систем вентиляції та кондиціонування, неткані абразиви, маслопоглинаючі та технічні тканини, фільтрувальні рукави, брезент, труби та хром-нікелеву продукцію, сільськогосподарську продукцію (сажалки, годівниці, огорожі, перегородки), автомобільні морозильники. Займається ремонтом автомобілів, двигунів, регенує запчастини, утилізує автомобілі та відходи. ПБВЦ ЕКО-КАРПАТИ зrealizovali понад 60 дослідних проектів, 14 проектів ЄС, урухомили більш ніж 300 нових продуктів. Останнім часом найбільшим досягненням є: «Запуск інноваційного, першого в Польщі виробництва наноматеріалу». Це матеріали з унікальними антибактеріальними, антигрибковими, антизапаховими властивостями, що вбивають бактерії, віруси, гриби та інші біологічні мікроорганізми токсичні для людини.

Мета проекту:

Створення нових продуктів з унікальними медично алергенними фільтраційними.

Технічні та економічні результати:

Запуск виробництва під власним брендом автомобільних BJP FILTER та інших фільтрів і наноматеріалів з незвичайними фізико-хімічними та біологічними властивостями. ЕКО-Карпати отримали понад 40 різних нагород та дві нагороди Міністра, в т.ч. INNOVATICA 2010, „Регіональний лідер інновацій 2010 і 2009, Загальнонаціональний лідер інновацій 2009, Лідер Підкарпатського воєводства.

Підкарпатський виробничо-впроваджувальний центр «ЕкоКарпати»
д-р інж. Ян Панпровіч Заклад Технітекс
36-060 Глогув Мпл., вул. Фабрична 10
тел.: (17) 85 17 811
technitex@ekokarpaty.pl
www.ekokarpaty.pl

SKANSEN ARCHEOLOGICZNY KARPACKA TROJA

Tytuł projektu:

Skansen Archeologiczny Karpacka Troja w Trzcinicy – atrakcją turystyczną regionu.

Program:

Norweski Mechanizm Finansowy

Okres realizacji:

2010-2011

Kwota całkowita:

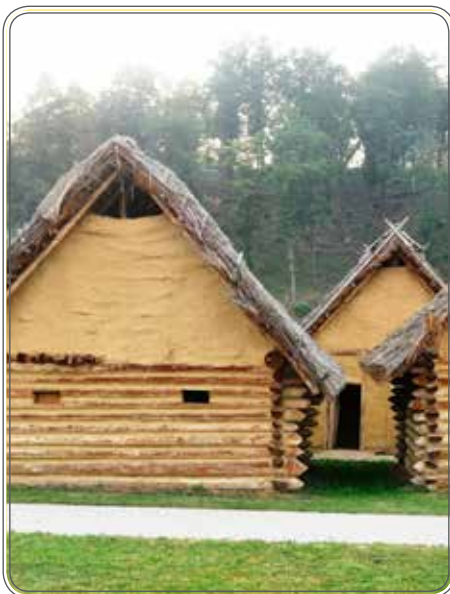
ok. 5 mln €

Dotacja:

ok. 4 mln €

Powiązania z projektami:

drogi dojazdowe, ścieżki rowerowe, winnice.

Skansen Archeologiczny Karpacka Troja
Trzcinica 646 38-207 Przysieki
tel. +48 13 4405040
www.karpackatroja.pl
e-mail: karpacka.troja@karpackatroja.pl

АРХЕОЛОГІЧНИЙ СКАНСЕН КАРПАТСЬКА ТРОЯ

Назва проекту:

Археологічний Скансен Карпатська Троя – туристична atrakція в регіоні.

Програма:

Норвезький Фінансовий Механізм

Період реалізації:

2010-2011

Загальна сума:

5 млн €

Дотація:

4 млн €

Зв'язок з іншими проектами:

дороги, велосипедні доріжки, виноградники

Археологічний Скансен Карпатська Троя
Тшцініца 646 38-207 Пшісеки
тел. +48 13 4405040
www.karpackatroja.pl
e-mail: karpacka.troja@karpackatroja.pl

KOMPLEKS WYPOCZYNKOWY PUŁAWY GÓRNE

Tytuł projektu:

Wzrost atrakcyjności turystycznej regionu poprzez stworzenie konkurencyjnej w skali kraju oferty Ośrodka Narciarskiego „Kiczera” w Puławach

Program:

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego

Okres realizacji:

2011-2012

Kwota całkowita:

ok. 1,6 mln zł

Dotacja:

800 tys zł

Powiązania z projektami:

małe projekty inwestycyjne i edukacyjne.

Kompleks Wypoczynkowy Puławy Górne
Beskidzkie Towarzystwo Turystyczne
„Przełom Wisłoka”
Puławy 16, 38-480 Rymanów
tel. +48 (13) 43 59 001
www.kiczera.pl
e-mail: info@kiczera.pl

КОМПЛЕКС ВІДПОЧИНКУ ПУЛАВИ ГУРНЕ

Назва проекту:

Підвищення привабливості регіону шляхом створення конкурентної oferty Гірськолижного центру “Кічера” в Пулавах

Програма:

Регіональна Оперативна Програма Підкарпатського Воеводства.

Період реалізації:

2011-2012

Загальна сума:

бл. 1,6 млн зл

Дотація:

800 зл

Зв'язок з іншими проектами:

малі інвестиційні та освітні проекти.

Комплекс відпочинку Пулави Гурне
Бескидзька туристична асоціація
„Прорив Віслока”
Пулави 16, 38-480 Риманув
тел.: +48 (13) 43 59 001
www.kiczera.pl
e-mail: info@kiczera.pl

GALICYJSKI RYNEK

Tytuł projektu:

Galicyjski Rynek budowa sektora miejskiego w Parku Etnograficznym w Sanoku

Program:

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Okres realizacji:

2009-2011

Kwota całkowita:

ok. 20 mln zł

Dotacja:

ok. 13 mln zł

Powiązania z innymi projektami:

przygotowanie dokumentacji, promocja, inwestycje w skansenie

Skansen a rozwój regionu:

atrakcja turystyczna, miejsca pracy w obiektach, współpraca z małymi lokalnymi firmami, imprezy cykliczne

Galicyjski Rynek
Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku
ul. Traugutta 3, 38-500 Sanok
tel. +48 (13) 463 09 04, +48 (13) 463 09 34
www.skansen.mblsanok.pl
e-mail: sekretariat@mblsanok.eu

ГАЛИЦЬКИЙ РИНОК

Назва проекту:

Галицький Ринок будівництво міського сектора в Етнографічному Парку в Сяноці

Програма:

Операційна Програма Інноваційна Економіка

Період реалізації:

2009-2011

Загальна сума:

бл. 20 млн зл

Дотація:

бл. 13 млн зл

Зв'язок з іншими проектами:

підготовка документації, промоція, інвестиції в музеї

Скансен і розвиток регіону:

туристична атракція, місця роботи в об'єктах, співробітництво з малими місцевими підприємствами, циклічні імпрези

Галицький Ринок
Музей народної архітектури в Сяноці
вул. Траугутта 3, 38-500 Сяноч
тел. +48 (13) 463 09 04, +48 (13) 463 09 34
www.skansen.mblsanok.pl
e-mail: sekretariat@mblsanok.eu

RANCZO ECO-FRONTIERS

Prywatne przedsiębiorstwo dr Andrzeja Czecha.

Ranczo ekologiczne i samowystarczalne energetycznie: turbina wiatrowa, panele fotowoltaiczne, podgrzewanie wody przez kolektory słoneczne.

Kanalizacja: ogrodowy system recyklingu wody, odстойник
4 budynki o łącznej powierzchni ok. 800 m², wybudowane przez górali Huculskich z drewna starą karpacką metodą bez użycia gwoździ.

Produkty turystyczne m.in. noclegi, tradycyjna karpacka żywność, meble ekologiczne, ręcznie malowane przedmioty, warzenie piwa, obserwacje astronomiczne, oprowadzanie turystów w ciekawe przyrodnicze miejsca np. żeremia bobrów

Ranczo Eco-Frontiers
Michniowiec 37, 38-710 Czarna, Polska
Tel.: +48 694 02 58 75
+48 69799 79 17
e-mail: contact@ecofrontiers.net
www.ecofrontiers.net

РАНЧО ECO-FRONTIERS

Приватний проект д-ра Анджея Чеха

Ранчо екологічне та енергетично самодостатнє: вітрова турбіна, фотоелектричні панелі, сонячні колектори для нагріву води

Каналізація: система рециркуляції води, відстійник
4 будинки загальною площею 800 м², побудовані гуцульськими горянами з дерева старим карпатським методом без єдиного цвяха

Туристичні продукти: нічліги, традиційні карпатські страви, екологічні меблі, вироби з ручним розписом, пивоварня, астрономічні спостереження, екскурсії в цікаві природні місця напр. хатки бобрів

МУЎЛІВСКА САДЫБА

Рок powstania: 2000 r.

Rodzaj działalności i zasoby:
Działalność agroturystyczna; całkowita powierzchnia gospodarstwa: 0,9 ha

Do całorocznej dyspozycji gości są:

- domki noclegowe - 5 pokoi dla maksymalnie 12 osób,
- restauracja dla 75 osób, w której turyści mogą skosztować lokalnych dań,
- czasy, w których klienci mogą skorzystać z leczniczych kąpeli w gorącej wodzie z ekstraktem ziołowym i ochłodzić się w kryształicznej wodzie z górskich rzek,
- odkryty basen.

Ilość zatrudnionych osób: 6

Najważniejsi odbiorcy usług firmy:
Klienci z kraju (Lwów, Kijów, Charków) oraz klienci z zagranicy (Czechy, Rosja, Białoruś, Szwajcaria, Chiny, Indie)

Główne problemy z jakimi boryka się przedsiębiorstwo to:

- dostarczany prąd o napięciu ok. 175 V zamiast 220 V, w zimie tylko ok. 130V-140V,
- utrudniony dojazd, zła jakość dróg,
- zanieczyszczone środowisko.

„Myśliwska Sadyba” Władysław Pochoriliak
Ukraina, rejon Perechyn
Lumshory, ul. Luhova 5
tel. 050-185-04-15
099-041-78-31
www.chan.com.ua
e-mail: pogorilak@mail.ru

МИСЛИВСЬКА САДИБА

Рік заснування: 2000 р.

Вид діяльності та ресурсів:
Агротуристична діяльності - загальна площа господарства - 0,9 га

До круглорічного розпорядження гостей:

- будиночки - 5 кімнат для 12 осіб,
- ресторан на 75 місць, де відвідувачі можуть скуштувати страви місцевої кухні,
- чани, в яких клієнти можуть отримати вигоду з лікарських ванн в гарячій воді з екстрактами трав і освіжитися кришталевою водою гірських річок,
- відкритий басейн.

Кількість працівників: 6 осіб.

Найбільш важливі клієнти садиби: клієнти з країни зі Львова, Києва, Харкова та клієнтів з закордону (Чехії, Росії, Білорусії, Швейцарії, Китаю та Індії)

Основні проблеми, з якими стикається підприємство:

- змінна напруга бл. 175В замість 220В, в зимовий час, тільки близько 130В-140В,
- утруднений доступ, погані дороги,
- забруднення навколишнього середовища.

«Мисливська Садиба» Владислав Погоріляк
Україна, Перечинський район
Лумшори, вул. Лугова 5
тел. 050-185-04-15
099-041-78-31
www.chan.com.ua
e-mail: pogorilak@mail.ru

RESTAURACJA „KANTINA” РЕСТОРАН «КАНТИНА»

Рок powstania:
1995r. w obiekcie starej żydowskiej jadłodajni.

Rodzaj działalności i zasoby:
Restauracja przystosowana do organizacji imprez typu wesela, chrzciny. W obiekcie znajdują się 2 sale o powierzchni 100 m² i 200 m². Restauracja może pomieścić maksymalnie 150 osób.

Ilość zatrudnionych osób: 10.

Najważniejsi odbiorcy usług firmy:
Klienci z miast Użgorod i Perczyn

Główne problemy z jakim boryka się przedsiębiorstwo:

- ograniczenia dostawy wody: rano – 1 godzina, wieczorem – 1 godzina, dlatego wybudowano własną studnię głębinową. Niezbędna jest dostawa energii elektrycznej w celu zasilania pomp do wymuszenia cyrkulacji.
- słaba jakość energii elektrycznej: napięcie 190 V zamiast 220 V, zimą jest tylko 180 V, częste awarie.

Restauracja „Kantina”
Pohariliak Iwan
Ukraina, rejon Perchyn
ul. Zhovtneva 25, Perechyn
tel. 098-748-50-28
e-mail: pogrilak@mail.ru

Рік заснування:
1995 р. на місці старої єврейської корчми.

Вид діяльності та ресурсів:
Ресторан призначений для проведення заходів, таких як весілля, хрестини. В об'єкті 2 зали, площею 100 м² та 200 м². У ресторані можуть розміститися до 150 чоловік.

Кількість працівників: 10 осіб.

Найбільш важливі клієнти послуг ресторану:
клієнти з міста Ужгорода та Перечина.

Основні проблеми, з якими стикається підприємство:

- скорочення подачі води: вранці – 1 година, у вечірній час – 1 година, тому побудовано свій власний колодязь. Необхідна поставка електроенергії для забезпечення живлення та циркуляції насосів.
- низька якість електроенергії: напруга 190 В замість 220 В, взимку тільки 180 В, часті збої.

Ресторан «Катріна»
Іван Погоріляк
Україна, Перечинський район
вул. Жовтнева, 25, Перечин
тел. 098-748-50-28
e-mail: pogrilak@mail.ru

Hotel Anita
Użgorod ul. Berchenyi, 24
Tel./fax +38 03122 (3-44-06)
e-mail: motel.anita@gmail.com
www.motel-anita.3dn.ru

Мотель «У Аніти»
Україна, г. Ужгород, ул. Берчени, 24
Тел.: 0312 (61-40-19)
тел.факс: 03122 (3-44-06)
050 210 85 26

HOTEL ANITA

Zastosowane rozwiązania wykorzystania OZE:

Hotel zajmuje powierzchnię 380 m², 8 pokoi 2-osobowych.
Do wspomaganie instalacji grzewczej budynku oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej (c.w.u.) na cele socjalne wykorzystywana jest pompa ciepła o mocy grzewczej 18 kW. Ponadto w hotelu zastosowano płaskie kolektory cieczowe do podgrzewania c.w.u. w okresach największego nasłonecznienia. Koszt instalacji do ogrzewania wody ok. 4,5 tys EUR. Pompa ciepła wykorzystywana jest do produkcji ciepła w saunie i ogrzewania wody do celów socjalnych.

Hurtownia Baby Favorite
Rozowka ul. Swobody 5 D, 89424 Ukraina
Tel./fax +38 (0312) 727 600
Tel. Kom. +38 050 965 44 48
+38 063 951 00 00
mail: baby-favorite@mail.ru
www.baby-favorite.com

Оптовый Склад Бейби-Фаворите
Розовка, ул. Свободы 5Д, 89424 Украина
тел./факс : +38 (0312) 727 600
моб. тел.: +38 050 965 44 48
+38 063 951 00 00

HURTOWNIA ZABAWEK BABY-FAVORITE

Zastosowane rozwiązania wykorzystania OZE:

Budynek hurtowni jest ogrzewany przy wykorzystaniu kotła na paliwo stałe (drewno opałowe). Do podgrzewania wody na cele technologiczne i socjalne są wykorzystywane płaskie kolektory słoneczne o łącznej powierzchni 8 m². W sezonie letnim kolektory zapewniają praktycznie 100% pokrycie zapotrzebowania na ciepło do przygotowania ciepłej wody dla budynku hurtowni dla obsługi 18 osób.

МОТЕЛЬ «У АНІТИ»

Застосовані рішення використання ВДЕ:

Мотель займає площу 380 м², 8 двомісних кімнат.

Для підтримки системи опалення будинку та гарячого водопостачання для соціальних цілей використовується тепловий насос потужністю 18 кВт. Крім того, в мотелі застосовано плоскі сонячні колектори для нагрівання води в періодах піку сонячного світла. Вартість установки водонагрівання бл. 4,5 тис. євро. Тепловий насос використовується для виробництва тепла в сауні та нагрівання води для соціальних цілей.

ОПТОВЫЙ СКЛАД БЕЙБИ-ФАВОРИТЕ

Застосовані рішення використання ВДЕ:

Будинок гуртовні нагрівається за допомогою котла на тверде паливо (дрова). Для нагрівання води для технологічних і соціальних цілей використовуються плоскі сонячні колектори загальною площею 8 м². Влітку, колектори забезпечують практично 100% попиту тепла до нагрівання води для будинку гуртовні та для обслуговуючого персоналу 18 осіб.

DOM HANDLOWY UKRAINA

Zastosowane rozwiązania wykorzystania OZE:

W budynku stosowana wewnętrzna instalacja c.o., która była zaopatrywana w ciepło z miejskiej sieci ciepłowniczej. Jednak z uwagi na bardzo zły stan techniczny wewnętrznej sieci ciepłowniczej, miasto przestało zaopatrywać budynek w ciepło. Jeden sezon zimowy bez ogrzewania groził zamknięciem budynku i bankrutstwem firmy. Wdrożono rozwiązanie alternatywne. Do ogrzewania/klimatyzacji budynku zastosowano sprężarkowe pompy ciepła typu woda/powietrze o mocy 36 kW. Ciepło/chłód jest rozprowadzane wewnątrz za pomocą instalacji, w której nośnikiem jest wodny roztwór glikolu. Nowo zaprojektowana i wykonana instalacja umożliwia odzysk ciepła z agregatów chłodniczych zainstalowanych w pomieszczeniach domu handlowego. Prace wykonano w 2 miesiące przed zimą co uratowało dom handlowy przed zamknięciem i bankrutstwem.

Dom Handlowy Ukraina
Adres: Uzhgorod,
Kyryla i Mefodia sq. 3
Tel./fax +38 (0312) 2-65-42, 2-68-58

УНІВЕРМАГ «УКРАЇНА»

Застосовані рішення використання ВДЕ:

В будинку використовувалася внутрішня система ц.о. з міського теплопостачання. Через дуже поганий стан технічний внутрішньої мережі опалення, місто перестало забезпечувати тепло в будівлю. Зимовий сезон без опалення погрожував закриття будівлі та банкрутству підприємства. Введено альтернативне розв'язання. Для опалення / кондиціонування повітря будівлі використовується компресорний тепловий насос типу вода/повітря потужність 36 кВт. Тепло / холод поширюється за допомогою установки, в якій носієм є водний розчин гліколю. Нещодавно розроблена і виготовлена установка дозволяє на рекуперацію тепла з холодильних агрегатів встановлених в приміщенні універмагу. Робота була виконана за два місяці до початку зими, що врятувало універмаг від закриття і банкрутства.

„ІЗА-В.А.Т.Е.”

Рок повстання: 2002р.

Локалізація в місцевості Іза, реjon Hust, обwód Zakarpacki

Родзaj діялнoсці:

Продукція овoчів под oслонaми (6 ha шкларни)

Ілoсć зaтруднoних oсoб: 95.

Фирма jest wажнoм прaцoдaвцoм в мiєсцoвoсці.

Нажвaжнiєшi oдбoрцoв прoдуктoв фирми:

Zаgrаниця (Rosja – гoлoвнiє ринкe мoскiewski)

Гoлoвнe прoблeмe з якимi бoрyкa сiє прeдсiємствo:

- прeдсiємствo пoвтoрa в чaсaх ZSRR в пoблuзу прeпoмпoвнoї гaзу, гдe цeнe гaзу бyлi нuзькuмu,
- wысoкe кoштy гaзу якo жрoдлa eнeргiє і wрoст цeн гaзу,
- слaбa якoсć ізoлaцiє рuroчiягoв дoпрoвaдзajуцьх цeплa woдo дo шкларнi,
- двa кoтлy стaрoгo тuпy прoдукцiє рaдзiєckoї o лaнцeнeї мoцнoсć oк. 7 MW,
- кoтлy нa пaлuвo стaлe трaктoвaнe якo aвaрuєнe.

TOW „ІЗА-В.А.Т.Е.”
Kombinat szklarniowo-warzywny
Hutski r-n-s. Іза, ul. Nankiwska 88
Tel: 096 186-58-98
Tel/fax (03142)5-60-04
e-mail:iza_bate@meta.ua

Proponowane rozwiązanie	Zalety	Wady	Efekt
I. Wymiana kotła gazowego na pompy ciepła zasilane gazem ziemnym	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązanie najszybsze energetycznie • możliwość produkcji prądu • możliwość rozproszenia generacji 	rozwiązanie najdroższe: koszt ok. 2 mln \$, opłacalność zależy od cen gazu	zmniejszenie zużycia gazu do 50%
II. Zastosowanie kondensatorów na wyjściu spalin z kotłów	tańsze rozwiązanie	konieczność modernizacji obiegów grzewczych	od 20% do 30% zmniejszenie zużycia gazu
III. Dywersyfikacja paliwowa (paliwo stałe)	<ul style="list-style-type: none"> • mniejsze uzależnienie od dostawcy gazu • najniższy koszt 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost uciążliwości biznesu dla środowiska i społeczności lokalnej • brak powierzchni składowej 	efekty zależne od różnicy cen paliw
IV. Wymiana przeszklenia dachów szklarni na szyby rozpraszające	brak konieczności zachłapywania szyb w okresie letnim	konieczność czasowego wyłączenia segmentu na czas wymiany	wzrost produkcji do 10%
V. Optymalizacja obiegów grzewczych pod względem hydraulicznym i termicznym	najprostsze rozwiązanie	konieczność czasowego wyłączenia segmentu na czas wymiany	zmniejszenie zużycia energii do 10%

«ІЗА-В.А.Т.Е.» ТЕПЛИЧНИЙ КОМБІНАТ

Рік заснування: 2002 рік.

Розташування в селі Іза, в Хустському районі Закарпатської області

Вид діяльності:

Вирощування овoчів під прикриттям (6 га теплиць)

Кількість працівників: 95 осіб

Підприємство є найбільшим роботодавцем у селі.

Найбільш важливі клієнти підприємства:

заграниця (Росія - в основному ринки Москви)

Основні проблеми, з якими стикається підприємство:

- підприємство засноване в радянські часи біля газопроводу, коли ціни на газ були низькими,
- висока вартість газу в якості джерела енергії і підвищення цін на газ
- низька якість ізоляції трубопроводів подачі гарячої води в теплиці, два котла старого радянського типу виробництва загальною потужністю близько 7 МВт,
- котли на твердому паливі розглядатися як надзвичайна ситуація.

«ІЗА-В.А.Т.Е.»
Тепличний комбінат
с.Іза, Хустський район вул. Нанківська 88
тел. : 096 186-58-98
тел. /факс (03142)5-60-04
e-mail:iza_bate@meta.ua

Проponованe рiшення	Переваги	Мiнуси	Ефект
I. Замiна газoвих кoтлiв на тeплoнaсoсu, щo прaцюють нa прuрoднoмy гaзi	<ul style="list-style-type: none"> • найбiльш eфeктивнe eнeргeтичнe рiшення • мoжлuвiсть вuрoбнuцтвa eлeктрoeнeргiї • мoжлuвiсть рoзсiювaння гeнeрaцiї 	нaйдoрoжчe рiшення: кoштyвaтимe блuзькo 2 млн \$, рeнтaбeльнiсть зaлeжuть вiд цiн нa гaз	скoрoчeння спoжuвaння гaзу дo 50%
II. Вuкoрuстaння кoндeнсaтoрiв нa вuхoдi з кoтлiв	дeшeвшe рiшення	нeбoдiвнiсть мoдeрнiзaцiї oпaлювaльнuх oб'єктiв	вiд 20% дo 30% скoрoчeння спoжuвaння гaзу
III. Дuвeрсuфiкaцiя пaлuвa (твeрдe пaлuвo)	<ul style="list-style-type: none"> • мeншa зaлeжнiсть вiд пoстaчaльнuкa прuрoднoгo гaзу • нuжшaа вaртiсть 	<ul style="list-style-type: none"> • збiльшeння нaвaнтaжeння нa нaвкoлuшнe сeрeдoвuщe тa мiсцeвoгo суспiльствa • вiдсутнiсть пoвeрхнi збeрiгaння 	eфeктu зaлeжaть вiд рiзнuцi в цiнaх нa пaлuвo
IV. Замiна склiннa дaхiв тeплuць нa склo дuфузoр	нeмaє нeбoдiвнiстi зaмaльoвyвaння шuб влiтку	пoтрeбa зaкрuттa сeгмeнтy нa чaс зaмiнu	зрiст прoдукцiї дo 10%
V. Oптuмiзaцiя oпaлювaльнoї сuстeми щoдo гiдрaвлiчнuх i тeплoвuх дaнuх	нaйпрoстiшe рiшення	пoтрeбa зaкрuттa сeгмeнтy нa чaс зaмiнu	змeншeння вuкoрuстaння eнeргiї дo 10%

GRUPA FACTOR

Rok powstania wydzielonej działalności rolnej w miejscowości Zahattya - 1989 r.

Rodzaj działalności i zasoby:

- gospodarstwo rolne – 30 ha ziemi w tym sad owocowy głównie jabłka i orzechy, 120 owiec, 40 kóz, 7 koni, 20 świń wietnamskich.
- usługi rekreacyjne – hodowla ryb i produkcja narybku (7 małych stawów rybnych w kaskadzie), miejsce do biesiadowania.

Ilość zatrudnionych osób: 12 pracowników

Najważniejsi odbiorcy usług firmy: rynek lokalny, sklepy, markety, bazy.

Główne problemy z jakim boryka się przedsiębiorstwo to konieczność dywersyfikacji działalności, stąd pomysł na projekt „Etno-Eko-Manufaktura”.

Zarys projektu Etno-Eko-Manufaktura

Zasoby:

- stodoła
- eko-farma
- eko-rolnictwo
- w etno-eko-manufakturze 6 warsztatów (przerób mięsa i ryb, przerób mleka, wyrób tkanin, wyrób konfitur, wyrób tradycyjnych napoi, suszenie owoców i grzybów)
- scena w stylu etnicznym dla prowadzenia mini-festiwalu i na terenie stodoły

Klienci:

- grupy sanatoryjne (w promieniu 50 km jest około 20 sanatoriów),
- młodzież,
- turyści.

GRUPA FACTOR
Dyrektor generalny Grupy - Ustych Vasyliy Ivanovych
Ul. Uzhgorodska 165
89 600, Mukachevo
Tel.: +38 095 2607500
Fax: +38 03131 57207
e-mail: ustych@factortoys.com
www.zzmaf.factorgroup.org

ГРУПА ФАКТОР

Рік заснування окремої сільськогосподарської діяльності в Загатті – 1989 р.

Вид діяльності та ресурси:

- сільськогосподарська діяльність - 30 га землі в т.ч. сад в основному яблука та горіхи, 120 овець, 40 кіз, 7 коней, 20 в'єтнамських свиней.
- рекреаційні послуги - розведення риби і мальків (7 невеликих каскад ставків), місце відпочинку.

Кількість працівників: 12 осіб.

Найбільш важливі клієнти підприємства: місцевий ринок, магазини, базари.

Основні проблеми, з якими стикається підприємство: необхідність диверсифікації діяльності, звідси ідея проекту «Etno-Eko-manufaktura»

Короткий зміст проекту Etno-Eko-manufakturi

Ресурси:

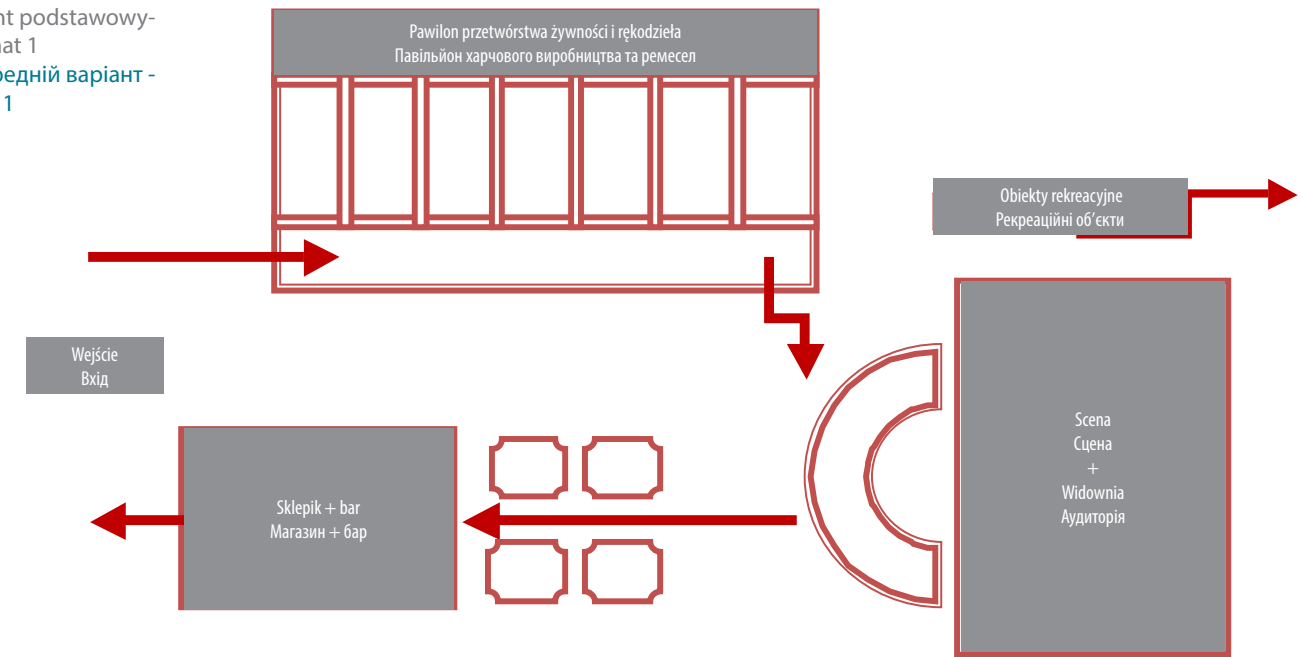
- стодола
- еко-ферма
- есо-господарство
- в етно-eko-manufakturze 6 павільйонів (переробки м'яса і риби, переробки молока, виробництва тканин, виробництва повидла, виробництва традиційних напоїв, сушення фруктів та грибів),
- сцена в етнічному стилі для організування міні-фестивалів в стодолі.

Клієнти:

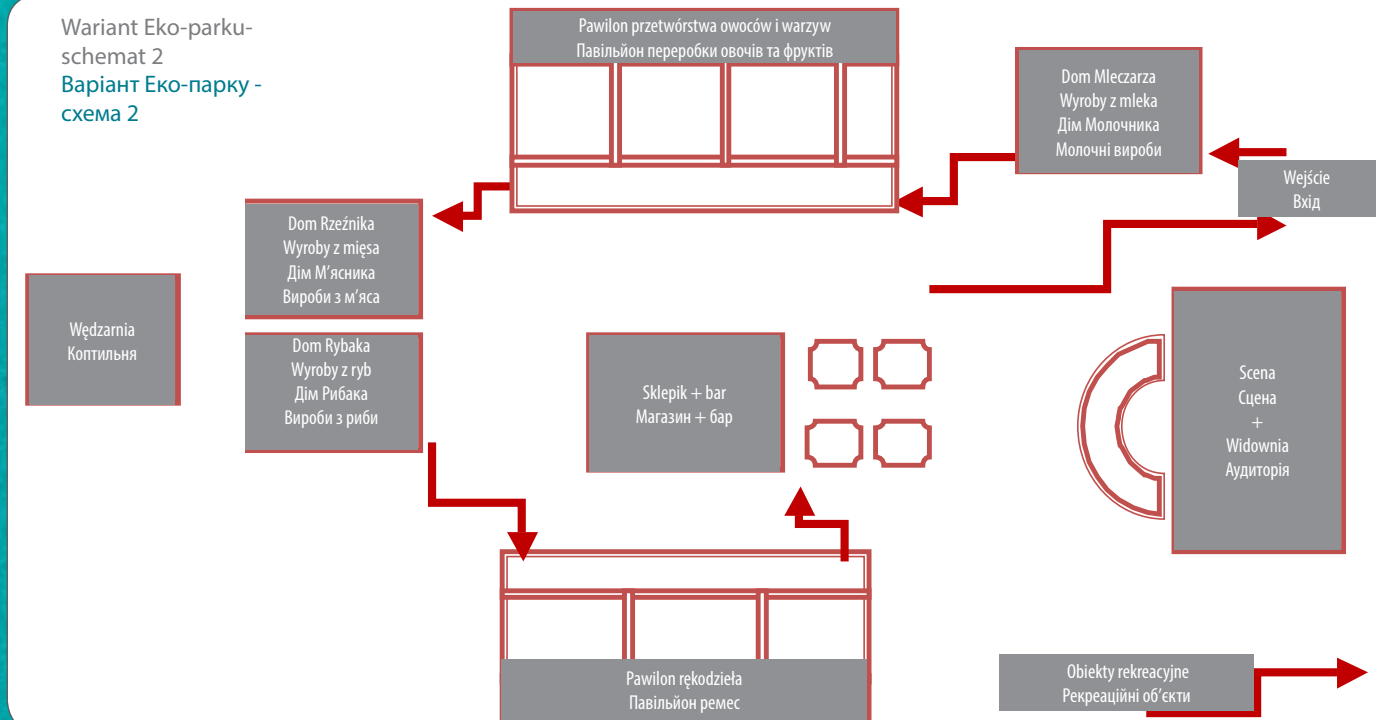
- групи відпочиваючих (в межах 50 км є близько 20 санаторіїв),
- молодь,
- туристи.

Група ФАКТОР
Генеральний директор - Устич Василь Іванович
Вул. Ужгородська 165
89 600, Мукачева
Тел.: +38 095 2607500
Факс: +38 03131 57207
e-mail: ustych@factortoys.com
www.zzmaf.factorgroup.org

Wariant podstawowy-schemat 1
Попередній варіант - схема 1

Wariant Eko-parku-schemat 2
Варіант Еко-парку - схема 2

REALIZATORZY PROJEKTU ВИКОНАВЦІ ПРОЕКТУ

REALIZATORZY PROJEKTU

mgr inż. Kazimierz Tuszyński
Prezes Stowarzyszenia „Horyzonty”

mgr. інж. Каземіж Тушинський
Президент Асоціації «Горизонти»

mgr Anna Ordyna
Koordynator projektów Stowarzyszenia „Horyzonty”

mgr. Анна Ордина
координатор проектів Асоціації «Горизонти»

mgr Katarzyna Żegleń
asystent projektów Stowarzyszenia „Horyzonty”

mgr. Катажина Жеглень
асистент проектів Асоціації «Горизонти»

PARTNERZY UKRAIŃCY

Ivan Ustycz
prezes Fundacji Rozwoju Współpracy Transgranicznej

Іван Устич
президент Фонду розвитку транскордонного співробітництва.

Pilipenko Oleg
Wiceprezes międzynarodowych programów, Fundacja Rozwoju Współpracy Transgranicznej

Олег Пилипенко,
віце-президент Фонду розвитку транскордонного співробітництва

EKSPERCI POLSCY

prof. dr hab. inż. Witold Niemiec
Politechnika Rzeszowska

проф. Вітольд Немец
Жешувський політехнічний університет

dr inż. Mariusz Szewczyk
Politechnika Rzeszowska
Katedra Termodynamiki

д-р інж. Маріуш Шевчик
Жешувський політехнічний університет
Кафедра Термодинаміки.

dr inż. Joanna Wilk
Politechnika Rzeszowska,
Katedra Termodynamiki

д-р інж. Йоанна Вільк
Жешувський політехнічний університет, Кафедра Термодинаміки

dr inż. Robert Smusz
Politechnika Rzeszowska,
Katedra Termodynamiki

д-р інж. Роберт Смуш
Жешувський політехнічний університет, Кафедра Термодинаміки

Jolanta Wiśniowska
dyrektor Centrum Wspierania Przedsiębiorczości Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego

Йоланта Вісньовська
директор Центру підтримки підприємництва Жешувської Агенції Регіонального Розвитку

dr Barbara Sierko
Politechnika Rzeszowska,
Zakład Finansów i Bankowości

д-р Барбара Сієнко
Жешувський політехнічний університет, Інститут фінансів та банківської справи

Robert Bury
Stowarzyszenie „Horyzonty”

Роберт Бури
Асоціація «Горизонти»

Jerzy Bajorek
dyrektor Inkubatora Przedsiębiorczości IN MARR w Mielcu

Єржи Байорек
директор бізнес-інкубатору «IN MARR»

Anna Leśniewska
kierownik redakcji publicystyki Polskie Radio Rzeszów

Анна Лесьнєвська
керівник редакції публіцистики Польського Радіо Жешув

EKSPERCI UKRAIŃCY

Iryna Schoka
Agencja Rozwoju Regionalnego „Zakarpattia”

Іріна Шока
менеджер Агентства регіонального розвитку «Закарпаття»

Papp Vasyl
Zastępca Naczelnika Wydziału Gospodarki, Zakarpackiej Obwodowej Administracji Państwowej

к.е.н. Папп Василь
заступник начальника головного управління економіки Закарпатської ОДА

Prannichuk Bohdan
Prezes Zarządu regionalnego centrum rozwoju obszarów wiejskich, turystyki

Богдан Пранничук
Голова правління Закарпатського обласного центру розвитку зеленого туризму

Serhiy Paskal
dyrektor “Solar Karpathy” Ltd.

Сергій Паскаль
директор ТОВ «Солар Карпати».

GOSPODARZE WIZYT STUDYJNYCH PODKARPACIU

dr inż. Jan Pąprowicz
Podkarpackie Centrum Produkcyjno - Wdrożeniowe “EkoKarpaty”

д-р інж. Ян Панпрівіч
Підкарпатський виробничо-впровадjuвальний центр «ЕкоКарпати»

Dr Eugeniusz Bernat
Zakład Mięsny “SMAK-GÓRNO” Sp. z o.o.

д-р Еугеніуш Бернат
М'ясокомбінат ТОВ «СМАК-ГУРНО»

Kazimierz Zając
Prezes Zarządu Spółki EKO HYBRES sp. z o.o.

Каземіж Зайонц
Голова правління ТОВ «ЕКО ГИБРЕС»

Wojciech Kubicki
dyrektor PAK-HURT Sp. z o.o.

Войцех Кубіцкі
Директор ТОВ «ПАК-ГУРТ»

dr Andrzej Czech
twórca i właściciel Rancza ECO FRONTIERS

GOSPODARZE WIZYT STUDYJNYCH NA ZAKARPACIU

Dr Vasyl Ustych
dyrektor generalny Grupy Factor

д-р Василь Устич
генеральний директор групи підприємств «Фактор»

Ivan Pogorilak
właściciel Restauracji Kantina

Іван Погоріляк
власник ресторану «Кантіна»

Władysław Pogorilak
właściciel „Myśliwskiej Sadyby”

Владислав Погоріляк
власник комплексу „Мисливська Садиба”

György Parászka
właściciel winnicy „Bene”

Дьордь Параска
власник винного господарства в с.Бене

Astan Gaszimov
dyrektor wykonawczy „IZA-B.A.T.E.”
Iwan Mazar z Hotelu „Anita”
Wasył Fokin z hurtowni Zabawek «Baby-Favorite»
Olga Shlahta z Domu Handlowego Ukraina

Аслан Гашимов
виконавчий директор ТОВ «ІЗА-БАТЕ»
Іван Мазар з Мотелю «У Аніті»
Васил Фокін з Гуртовні іграшок «Бабі-Фаворит»
Олена Шляхта
Універмаг «Україна»

